

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2017. október 18.

FRANCIA NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.

I. Olvasott szöveg értése

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!

1. feladat

0	<i>V</i>	6.	<i>V</i>
1.	<i>F</i>	7.	<i>V</i>
2.	<i>F</i>	8.	<i>F</i>
3.	<i>V</i>	9.	<i>F</i>
4.	<i>F</i>	10.	<i>F</i>
5.	<i>F</i>		

2. feladat

0 *Parce que les salariés se sont mis en grève.*

11. Car ils se sentaient menacés. / Car ils pensaient encourir un danger grave et imminent. / Car ils étaient effrayés par l'impudence et l'audace grandissante des pickpockets. / Car ils avaient été agressés / menacés. / Car la direction ne fait rien pour les protéger, car les discussions n'ont pas abouti. *Toute réponse ayant le même contenu.*
12. S'ils estiment encourir un danger (grave et imminent pour leur vie ou leur santé). *Toute réponse ayant le même contenu.*
13. Les agents de sécurité et les agents d'accueil.
14. Ils veulent obtenir des garanties formelles / des garanties de sécurité / des mesures efficaces. *Toute réponse ayant le même contenu.*
15. Qu'elle manque de détermination. / Que les mesures ne sont pas efficaces. / *Toute réponse ayant le même contenu.*
16. Pour surveiller les salariés. *Toute réponse ayant le même contenu.*
17. En coopérant avec la police (pour renforcer les mesures). / En renforçant le mesures de sécurité. *Toute réponse ayant le même contenu.*

3. feladat

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	0	26.	27.
G	E	F	H	A	K	D	L	C	B	I

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	12
11	13
12	14
13	15

jó megoldás	elért pont
14	16
15	17
16	18
17	19
18	20
19	22
20	23
21	24
22	25
23	26
24	27
25	28
26	29
27	30

II. Nyelvhelyesség

**Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	A	H	E	L	F	B	K	D

2. feladat**0** *sommes parties*

9. les avais rencontrés
10. était partie
11. attendaient / attendraient
12. ne pas avoir posé / n'avoir pas posé
13. ait
14. nous avaient prévenues
15. ne me suis pas rendu / ne m'étais pas rendu
16. avais su
17. aurais hésité
18. m'a responsabilisée
19. retournerai

3. feladat

20. accueil
 21. hauteur
 22. satisfaction
 23. serveurs
0 exploiter
 24. impolies / malpolies
 25. départ
 26. ambitieux

4. feladat

27. Pendant/Durant
 28. dans
 29. pour
 30. vers
 31. pour
 32. sans
 33. avec/envers / vis-à-vis / quant à
0 Pour
 34. avec

A 27. itemnél a kisbetűs megoldást is el kell fogadni.

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	8
10	9
11	10
12	11
13	12
14	13
15	14
16	15
17	15

jó megoldás	elért pont
18	16
19	17
20	18
21	19
22	20
23	21
24	22
25	23
26	23
27	24
28	25
29	26
30	27
31	28
32	29
33	29
34	30

III. Hallott szöveg értése

Jó megoldásként csak a javítási útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontból kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

**A jó megoldásokat (helyes itemeket) a táblázat segítségével alakítjuk ponttá!
Többletpont, fél pont nem adható!**

1. feladat

1. Pour cause de dératisation. / Il y avait trop de rats (et on veut le nettoyer). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
0 **Les réactions des passants varient entre dégoût et attendrissement.**
2. La mairie de Paris.
- 3-4. La crue. / Le nettoyage des égouts. / La malpropreté (dans certains endroits à Paris). (*Deux de ces réponses.*) (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
5. Parce que les rats se reproduisent très vite. / Il y aura de plus en plus de rats. (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
6. Parce que le rat est porteur de beaucoup de maladies (transmissibles à l'homme). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)
7. On a placé des produits contre les rats / des pièges / des produits raticides (dans certains squares de Paris). (*Toute réponse ayant le même contenu.*)

A felvételen hallható szöveg:

- Reporter : Les rats sont si nombreux qu'ils en sont devenus une attraction. Les rats, par centaines, comme ici, autour du Square Saint Jacques, qui a été fermé pour dératisation. Les réactions des passants varient entre dégoût et attendrissement.
- Passant 1 : C'est dégoûtant. Je ne vois pas ça dans mon pays.
- Passant 2 : À Marseille, souvent, on est envahi par les rats. Et nous sommes venus à Paris pour éviter les rats, et qu'est-ce qu'on trouve ? Des rats !
- Passant 1 : C'est incroyable ! Des rats à Paris ! Jamais, j'aurais cru une chose pareille !
- Passant 2 : Ben, nous non plus.
- Reporter : Il y a eu tellement de rats que la mairie de Paris a lancé un plan d'action de grande ampleur. Julien Landel, vous êtes premier adjoint à la mairie du 4e arrondissement de Paris. Comment a-t-on atteint un si haut niveau ?
- Julien Landel : Il y a eu effectivement une période de crue, donc le niveau des eaux a considérablement monté, mais c'était il y a quelques mois. Il y a eu aussi, dans le quatrième arrondissement des opérations de curetage dans les égouts, c'est-à-dire des nettoyages qui ont fait remonter les rongeurs. Puis il y a aussi un phénomène de malpropreté dans un certain nombre de lieux parisiens
- Reporter : Après s'être accouplés, deux rats peuvent en engendrer 50 un mois plus tard, 936 un an plus tard, au bout de deux ans ils seront 46410 rongeurs. Mais quel en est le danger ? Georges Saline, chef des services parisiens de santé environnementale.
- Georges Saline : Le rat est porteur de beaucoup de maladies transmissibles à l'homme, bactéries, virus, parasites, mais on est très rarement en contact direct avec le rat.
- Reporter : Des centaines de pièges à rats et de produits raticides ont été placés dans de nombreux squares parisiens. La guerre aux rats est déclarée.

(www.youtube.com)

2. feladat

<i>0</i>	<i>V</i>
8.	F
9.	F
10.	V
11.	F
12.	V
13.	V
14.	V
15.	F
16.	V

A felvételen hallható szöveg:

- Reporter : Aujourd’hui, on va aborder un mode d’alimentation de plus en plus fréquent, l’orthorexie. Alors, c’est quoi, exactement ?
- Alexandra : Alors, l’orthorexie, c’est une pratique alimentaire qui est caractérisée par le fait d’ingérer une alimentation saine, la plus saine possible.
- Pham-Scottez :
- Reporter : Oui, mais manger sain, a priori, ce n’est pas mauvais pour la santé !
- Alexandra : Ah, c’est même préconisé ! Mais c’est une question par rapport à des préoccupations normales. C’est une question d’intensité. La personne orthorexique est complètement obsédée par son alimentation. Et elle ne pense qu’à ça. Elle manque totalement de souplesse et de liberté alimentaires.
- Pham-Scottez :
- Reporter : Qu’est-ce qu’elle évite comme aliment ?
- Alexandra : Alors, la liste des aliments à éviter est sans fin. Ça peut être les matières grasses, les produits sucrés, bien sûr les aliments industriels avec des additifs, voire même les fruits et les légumes parce que, selon l’orthorexique, ils contiennent des pesticides. En fait, la personne orthorexique va inventer ses propres règles alimentaires et elle va passer de plus en plus de temps à s’y plier.
- Pham-Scottez :
- Reporter : On va voir que c’est une maladie, mais ça veut dire quoi ? Ça veut dire que les gens qui suivent la grande mode aujourd’hui « manger sans gluten, sans lactose », c’est tous des orthorexiques ?
- Alexandra : On va dire que c’est une question des conséquences négatives. Si manger sans gluten me permet juste de me sentir plus en forme, plus sûr de moi, pourquoi pas ? Mais si ça a des conséquences négatives sur la vie quotidienne ou sur la vie de l’entourage, là, ça devient franchement pathologique.
- Pham-Scottez :
- Reporter : Justement, s’agit-il d’une nouvelle maladie ?
- Alexandra : Oui, même si le phénomène est assez récent. Il apparaît dans les années 90 aux États-Unis. Les premiers orthorexiques, on les appelait « Les toxicos à la nourriture saine ». Là, il faut donc savoir qu’il y a ce côté addictif, drogué, qui montre bien le côté pathologique. Et j’insiste beaucoup, mais ce sont les répercussions négatives soit sur la vie quotidienne, soit sur l’entourage parce qu’il n’y a plus du tout de convivialité. C’est ce qui fait les troubles du comportement alimentaire.
- Pham-Scottez :
- Reporter : Oui, mais est-ce qu’elle en souffre, la personne orthorexique ?

- Alexandra : Difficile à dire, mais tout son quotidien en est envahi : faire les courses, c'est affreux, lire les étiquettes en cherchant les aliments les plus bio possibles, etc. Manger à l'extérieur de la maison, c'est compliqué : elle ne peut pas supporter que quelqu'un d'autre fasse à manger, donc, pas de restaurant, pas de cantine. Quand elle est invitée, soit elle refuse l'invitation, soit elle ramène son propre repas. Oui, c'est quelque chose qui, progressivement, va créer un isolement social.
- Reporter : Et un isolement familial aussi parce que c'est pas sympa de vivre avec quelqu'un qui, à chaque fois qu'on mange à côté, dit « oh, c'est l'horreur ! »
- Alexandra : Oui, souvent les orthorexiques se posent en vrais donneurs de leçon, en dictateurs nutritionnels et rentrent en conflit avec le reste de l'entourage qui ne mange pas sain. Et là où cela se complique encore plus, c'est quand la personne orthorexique a des enfants et qu'elle leur applique ses diktats alimentaires. Un enfant qui ne peut pas manger de gâteaux, de chips, pas de bonbons du tout, risque de faire des excès dans son alimentation plus tard.
- reporter : Et parmi les causes psychologiques ?
- Alexandra : Alors là, le perfectionnisme, c'est un des facteurs prédisposants, mais il y a aussi le besoin de contrôle et puis le manque de confiance en soi. En fait, contrôler son alimentation de A à Z, c'est compenser notre source d'angoisse, par exemple, ne pas avoir confiance en soi. Dans ce contrôle, il y a quelque chose de très rassurant.
- Reporter : Mais pour qu'on prenne en charge la personne orthorexique, il faut qu'elle prenne conscience de son problème.
- Alexandra : Justement. Et cette prise de conscience ne suffit pas en elle-même à assouplir le comportement orthorexique. Il ne faut pas hésiter à se faire aider, à consulter un spécialiste.

(www.allodocteurs.fr)

3. feladat

0	C	(de chez des amis)
17.	A	(sans attendre)
18.	C	(complètement désert)
19.	A	(lire)
20.	C	(n'a rien fait)
21.	B	(n'avait pas le courage de sortir sur les rails)
22.	C	(elle ne voulait pas agir trop tôt)
23.	C	(en dormant et en lisant)
24.	B	(un employé du service du matin)
25.	C	(Sabine est montée après son passage)

A felvételen hallható szöveg:

Métro, solo, dodo. En sortant de chez des amis, Sabine entre dans le métro de la station Ballard à Paris. Elle saute dans le métro qui est là, à quai. Constatant que la voiture est vide, elle vérifie l'heure par réflexe : il est minuit passé. Le train démarre, roule sur une centaine de mètres, puis s'arrête avec un bruit énorme. Incident technique, pense l'étudiante en tirant un roman policier de son sac. Le temps passe et l'inquiétude grandit.

De toute évidence, le métro s'est immobilisé sur la voie de garage. Par chance, il y a de la lumière dans le wagon, elle s'empare de son téléphone et appelle police-secours. Mais... pas de tonalité, pas de réseau. Résignée, elle actionne ensuite le système d'ouverture d'une porte et

constate avec étonnement que le mécanisme fonctionne. Pourtant, elle hésite à descendre sur les voies dans le noir. Reste l'ultime secours : tirer le signal d'alarme. Mais, croyant qu'on ne peut l'activer qu'une seule fois, Sabine préfère ne pas jouer cette carte trop tôt. À 1 heure 30, elle s'endort sur une banquette et se réveille trois heures plus tard avec un mal de dos horrible et une soif pas possible. Elle termine son roman.

À 5 heures 30 du matin, l'étudiante entend du bruit : des coups sourds frappés sur les voies. Elle saute sur ses pieds et se penche à l'extérieur : c'est la délivrance ! Le conducteur qui vient de prendre son service n'en revient pas : Sabine a passé toute une nuit dans la rame de métro.

C'est un concours de circonstances qui n'arrive pratiquement jamais – explique-t-on à la RATP, société de transport parisien. Le conducteur venait juste de vérifier qu'aucun passager ne se trouvait à bord, quand Sabine, la voyageuse a pris place dans le wagon après minuit. Et dans le wagon, ayant été mis en service dans la soirée, il n'y avait pas d'équipe de nettoyage cette nuit-là puisqu'il était propre en quelque sorte.

Encore sous le choc et épuisée, mais sans rancune, Sabine a pu enfin regagner son domicile. Comment ? En métro, évidemment.

(www.europe1.fr)

Átváltási táblázat

jó megoldás	elért pont
0	0
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	8
7	9
8	10
9	11
10	12
11	14
12	15

jó megoldás	elért pont
13	16
14	17
15	18
16	20
17	21
18	22
19	23
20	24
21	26
22	27
23	28
24	29
25	30

IV. Íráskészség

Az írásbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempont szerint újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Megjegyzések az útmutatóhoz

A feladat teljesítése szempontjából a terjedelemnek és az irányítási szempontok figyelembevételének kiemelkedő jelentősége van. Mivel a szavak előírt száma szabja meg a terjedelmet, a szavakat meg kell számolni. Anélkül, hogy nyelvészeti okfejtésekbe bocsátkoznánk a szó fogalmának meghatározását illetően, az írásbeli érettségi feladatok javítása szempontjából *szónak számítunk minden, egymástól szóközzel elválasztott egységet*. Eszerint tehát *1 szónak* számítanak például a következő alakok: *du*, (il) *m'a* (vu); *2 szónak* számítanak a következők: *de la*, (il) *me trouve* (gentil).

A javítás során ismétlődő hibának azt tekintjük, amikor a tanuló *ugyanabban a szóban ugyanazt a hibát* követi el. Tehát két egyeztetési hiba akkor számít ismétlődésnek, ha ugyanazt a szót érinti: pl. *grand* / *grand* helyett *grande* / *grande* szerepel.

Ékezethibákat akkor veszünk figyelembe, ha nyelvtani vagy lexikai következményei vannak (pl. *a* / *à*, *ou* / *où*, *mer* / *mère*).

A nyelvtani hibák súlyozására nem készült részletes utasítás. Úgy gondoljuk, hogy ezt a feladatot minden kolléga el fogja tudni végezni tanári tapasztalatai alapján.

Az útmutató nem tartalmaz utasítást az értelmetlen szövegrészek jelölésére a javítás során, ugyanakkor ez értékelési kritérium. Mi az alábbiakban az ilyen típusú hibákat dőlt betűvel jelöljük, a majdani dolgozatokat javító tanárnak saját jelölést kell alkalmaznia. (pl. hullámos vonal vagy más jelek), éppen ezért nem tartjuk szükségesnek ezeknek az útmutatóba való felvételét.

Azt azonban szükségesnek tartjuk, hogy az egyes dolgozatokat a javítás során többször is elolvassák. A következő eljárást javasoljuk a javító kollégáknak:

- 1. Olvassák végig egyszer a tanuló megoldását úgy, hogy a hibákat nem javítják!**
- 2. Ezután többször olvassák újra a dolgozatot úgy, hogy minden alkalommal egy másik szempont kritériumait figyelik, illetve eszerint javítják és jelölik a hibákat!**

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	10

2. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3-2/3, ennek a feladatnak a pontszámát felelni kell, azaz megoldásával összesen 10 vizsgapont szerezhető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfelé kell kerekíteni.
3. Amennyiben a dolgozat bármely értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat;
- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelő mélységben tárgyalta-e azokat;
- a feladat utasításának megfelelő szöveget alkotott-e;
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki

Így a vizsgázó a 3 irányító szempontra összesen 6 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatók át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
6	5
5	4
3 – 4	3
2	2
1	1
0	0

Az így elért vizsgapontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetekben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót.
- Amennyiben a vizsgázó baráti helyett hivatalos / hivatalos helyett baráti üzenetet ír.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.
- ha a létrehozott szöveg nem üzenet/levél.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

Az 1. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elnézést kér a vendégektől, és megmagyarázza, miért viselkedett így.
- ② Beszél párkapcsolati terveiről.
- ③ Felajánl valamit annak érdekében, hogy a vendégei megbocsátsanak neki.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt *A feladat teljesítése* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan*, *helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás, hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése;
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e – bekezdésekben is elkülönülő – bevezetés, tárgyalás és befejezés;
- a vizsgázó hogyan használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit;
- megfelelő-e a formai tagolás;
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak;
- A szóhasználat milyen szintű igényességet és változatosságot mutat,
- az előforduló tévesztések mennyire akadályozzák az olvasót a szöveg megértésében.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra olvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezésmód*, vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ, ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezésmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak;
- mondatszerkezetek és nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata;
- az előforduló nyelvtani, illetve helyesírási hibák mennyire akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljesen megértse.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra olvasás után érthető.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál.

Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

A feladat teljesítése

A feladat teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

- ① (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A feladat teljesítése szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezőmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L** = lexikai hiba,
- ÉL** = értelemzavaró lexikai hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

L+ szimbólumot alkalmazzuk a lexikai gazdagság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = lexikai hiba,
- aláhúzás + i**, _____ **i** = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- G** = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG** = értelemzavaró nyelvtani hiba,
- É** = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- H** = helyesírási hiba.

G+ szimbólumot alkalmazzuk a nyelvtani változatosság jelölésére.

A szövegben használt jelek:

- aláhúzás** = nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ **hiányjel** = hiányzik egy szó,
- nyíl** → = szórendi hiba,
- aláhúzás + i** = _____ **i** = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javításávban jelölni.

Formai jegyek

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = **D**
- Megszólítás = **M**
- Köszönés = **K**
- Aláírás = **A**

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- M (betű)** = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √**A** (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott betű)** = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Értékelési skála (1. feladat) Összefoglaló táblázat

A feladat teljesítése

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célok többségét. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően, a többi csak részben, a szempontoknak megfelelően dolgozta ki.	A vizsgázó csak részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően, vagy egyet csak részben dolgozott ki.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A létrehozott szöveg 60 szónál rövidebb.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 225 szót, *A feladat teljesítése* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **60 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókinccs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókinccs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókinccs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókinccs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a szöveg megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
A feladat teljesítése	5
Szövegalkotás, hangnem	5
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	20
Vizsgapont	20

2. Amennyiben a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A feladat teljesítése, a szöveg hosszúsága

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat;
- megfelelően kifejtette-e és indokolta-e véleményét.

(A részletesebb leírást lásd az első feladatnál.)

Az értékelési szempont pontozásáról

Minden irányító szempontra 2 pontot kaphat a vizsgázó:

- 2 pont – ha az adott irányító szempontot teljesen és kifogástalanul kidolgozta.
- 1 pont – ha az adott irányító szempontot hiányosan dolgozta ki.

Így a vizsgázó az 4 irányító szempontra összesen 8 pontot kaphat, amelyek a következő módon válthatóak át vizsgaponttá:

pont	vizsgapont
8	5
6 - 7	4
4 - 5	3
2 - 3	2
1	1
0	0

Az így elért pontszámból **1 pont vonandó le** a következő esetben:

- Amennyiben a szöveg terjedelme meghaladja az 375 szót.

A vizsgázó **0 pontot** kap a *Feladat teljesítése* értékelési szempontra:

- Amennyiben a szöveg terjedelme nem éri el a 100 szót.

Az irányító szempontok a feladat utasításaival azonosak.

A 2. feladat irányító szempontjai tehát:

- ① Elmagyarázza az egyesület céljait.
- ② Elmondja, miért tartja fontosnak ezt a mozgalmat.
- ③ Elmagyarázza, mit tud egy fiatal tenni értük.
- ④ Konkrét akciókat javasol iskolai szinten.

A címadást a *Szövegalkotás hangnem* értékelési szempontnál kell figyelembe venni.

A többi értékelési szempontnál az első feladatnál leírtakat kell alkalmazni.

Javítási jelrendszer

Ugyanaz, mint az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

A feladat teljesítése

5 pont	4–3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. Az általa írt szöveg megfelelő hosszúságú.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat, vagy más témáról írt. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően. A létrehozott szöveg 100 szónál rövidebb.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a 375 szót, *A feladat teljesítése* pontszámából 1 pontot le kell vonni.

A feladat teljesítése szempont alapján adott pontszám 0 pont, ha a szöveg 100 szónál rövidebb.

Szövegalkotás, hangnem

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg hangneme teljesen megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme többnyire megfelel a szövegfajtának, a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. A szöveg hangneme következetlenségeket mutat, de még megfelel a közlési szándéknak és/vagy a címzethez való viszonyoknak.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelően hatást kelt.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra. A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. A vizsgázó nem törekszik az igényes nyelvhasználatra. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen. A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti és/vagy akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.